

Laboratoriemedicin

Giltig från och med 2026-10-06

Godkänd av Vårdgivarstöd
 Laboratoriemedicin

Version 2.0

Digital informationsträff för Labombud utanför sjukhus september 2026 – frågor och svar

F: Läckande formalinburkar (Solveco, rosa burkar, slutet system).

Kan jag använda de jag har kvar?

S: Läcker de så bör de inte användas. Annars går det bra att använda de ni har kvar.

F: Finns ersättningsburkar (istället för de rosa burkarna, slutet system, patologi) att beställa från OneMed? Beställningsnummer?

S: Ja, artikelnummer 3178-200-18-SE.

F: Hur går det med upphandling av Sarstedts slutna system?

S: Ny upphandling startar under hösten.

F: BiopSafe-biopsy container är den vi fått till oss att använda istället med formalin. Den går bara att beställa som minsta antal med 8 lådor med 24st burkar i varje. Tänker åtgången på en vårdcentral, men även hur de ska förvaras. Borde gå att kunna få in mindre mängd

S: Tyvärr går det inte att få i mindre förpackningar och eftersom de kommer direkt från leverantör till beställare kan de inte delas på lagret.

F: angående de bruna, små pappkartongerna till u-odling. Varför är de sällan "påfyllda" från labs sida? De saknar oftast "påse" till rören och plastficka till remissen, ibland även kylklamp.

S: Trasig eller inkomplett låda märks med "Trasig" resp. "Inkomplett" och lämnas till chauffören i utbyte mot ny låda.

[Transport av laboratorieprover - Vårdgivare Skåne](#)

F: Lådorna är i dåligt skick, en del behövs bytas ut. Även de turkos lådorna börjar bli dåliga.

S: Trasig eller inkomplett låda märks med "Trasig" resp. "Inkomplett" och lämnas till chauffören i utbyte mot ny låda.

[Transport av laboratorieprover - Vårdgivare Skåne](#)

F: Frysblocken i lådorna läcker ofta

S: Trasig eller inkomplett låda märks med "Trasig" resp. "Inkomplett" och lämnas till chauffören i utbyte mot ny låda.

[Transport av laboratorieprover - Vårdgivare Skåne](#)

F: Om man ska ta prov på en fistelgång, ska man tvätta av ändå? trots rent område.

S: Ja, fistelmynningen rengörs noggrant med steril koksaltlösning.

F: Det finns något prov som finns både på Malmö och Lund remissen. Vilken låda ska man ställa det i?

S: Om de finns med i tabellen ska de skickas med låda 1 till ditt närmsta Akutsjukhus (MA, LU, HG, KD) och övrigt i låda 2 till Lund.

[Transport av laboratorieprover - Vårdgivare Skåne](#)

F: Vi fick info när lådorna var nya att man skulle packa färgvis. Alltså gröna rör i en insats, lila i en osv. Detta stämmer inte alltså? Man ska alltså fylla en insats i taget?

S: En insats ska fyllas i taget, inget packas färgvis.

F: Hur gör vi med prover som ska ljusskyddas?

S: När prov har tagits används aluminiumfolie runt röret och provet förvaras i kyl tills packning. Innan provet sätts i transportlådan tas folien av, då lådan skyddar provet från solljus. Automatisk uppackning vid ankomst till laboratoriet kan inte hantera folie runt röret.

F: Om man har prover på pappersremiss och på samma remiss har tex APT-tid som ska frysas, ska man då kopiera remissen och skicka med APT-tiden om proverna inte går iväg till labb samtidigt. Vi får ofta prover som är tagna i hemsjukvården.

S: Om prov måste sparas för att bli fryst, skriv på pappersremiss alt. i eLAB RS, i "Meddelande till Lab", "APT-tid kommer i nästa försändelse". Skicka med nästa transport (och ev remisskopia).

F: Hur ska vi hantera HSV provtagning/hjälp vs eLAB RS etiketterna? Förslag, hur göra för bästa vård/patientsäkerhet.

S: I Region Skåne är det beslutat att använda pappersremisser för prover som tas inom kommunala verksamheter. Det pågår ett projekt

där planen är att kommunens sköterskor ska kunna få upp eLAB-beställningarna i Mina Planer och där också skriva ut etiketter samt bekräfta provtagningen. I ett pilotprojekt ingår 2 vårdcentraler i Östra göinges kommun och nästa steg är att involvera ett par enheter på CSK.

F: Hur ställer ni er till att vårdcentralen har övernattande prover? Det verkar som det görs lite olika på vårdcentralerna men vad rekommenderas?

S: Helst vill vi att alla prover kommer till lab. samma dag som provtagning. Se över hur många transporter ni har och vid vilka tider. Frågor om transport kontakta Regionservice:
Skanetransport@skane.se

F: Kan man använda de blå korkarna till avhållningsrören till frysta prover och i transporthylsa?

S: Ja om det är frysta prover och därmed skickas separat. Dessa prov hanteras manuellt. Till prover tagna i rör med ljusblå kork, dvs till koagulationsanalyser ska alltid avhållningsrören med blå kork användas.

F: När man tar prover till Karolinska eller till Blekinge. Kan vi skicka de via närmsta akutsjukhus som skickar vidare eller skall de skickas med brev via posten?

S: De ska skickas till närmsta akutsjukhus som vidarebefordrar till analyserande lab.

F: Har uppmärksammat att folatutredning finns inte med på den uppdaterade packlistan för låda 1. Har haft vikarier under sommar som har placerat dessa i låda 2. Tog kontakt med er men har ej hunnit kolla om det har blivit åtgärdat.

S: B12-folatutredning finns med i tabellen för prover som ska skickas i låda 1.

F: Varför hör u-protein och s-protein ihop på eLAB RS, ibland kan de inte kissa efter provtagningen?

S: Om t.ex. samtidig S- och U-proteinprofil är beställd och blodprovtagningen går bra men patienten inte kan kissa vid tillfället så får provtagningen bekräftas ändå (serum- och urinprovsbeställningen hör ihop), blodprovet kan gå iväg till laboratoriet och patienten får instruktion att komma tillbaka så snart som möjligt med urinprovet (egentligen senast dagen efter). Vi rekommenderar provtagaren att skriva i rutan meddelande till laboratorium: "Urinprov kommer".

F: Om jag förstår rätt så får man inte använda rör med tryck-kork i lådan? Tänker på urin albumin/kreakvot tex.

S: Vakuumrör för urin går bra att skicka i lådan, se Analysportalen. Rör med blå kork som man själv trycker på kan inte skickas i turkosa transportlådan.

F: Skannas inte remisserna när de kommer in till lab?

S: Pappersremisser med streckkod skannas när det kommer till lab. Det gör dock inte alla remisser utan streckkod. Dock registreras alla remisser.

Rutinerna är olika beroende på verksamhet. Transfusionsmedicin tex. registrerar endast manuellt och arkiverar remisserna under en viss tid.

F: När tänker man att eLAB RS ska fungera till Mikrobiologi och Serologi mm

S: Om frågan avser PMO och eLAB RS, så pågår ett projekt för integration av dessa.

F: Ja att namnen var detsamma som PMO kanske? proverna kan heta lite olika från PMO och eLAB RS.

S: Pågående arbete att ensa namnen mellan PMO och eLAB.

Tills vidare finns översättningstabeller för Allergi, Mikrobiologi, Immunologi och Serologi att hitta här: [eLAB RS – manualer och rutiner - Vårdgivare Skåne](#) (se rubrik ”PMO-användare”).

För allergibeställningar finns även en vägledning framtagen för att underlätta beställningar då laboratoriemedicins utbud av allergianalyser i eLAB är så stort. Se [Vägledning avseende beställning av Allergianalyser](#)

F: Vilka lab tänker ni er som externa?

S: De utanför Region Skåne.

F: Vem kontaktar man om man behöver ytterligare en turkos låda?

S: Formulär finns på Vårdgivare Skåne. [Transport av laborieprover - Vårdgivare Skåne](#)

F: Kan man ta Järn kl.10:30 eller är det deadline kl.10:00?

S: Vi rekommenderar att följa instruktioner på Analysportalen. Be patienten komma tillbaka. Om avsteg måste göras får det noteras i meddelande till lab. I Analysportalen finns nedan information.

***Referensintervall avser prov taget på morgonen före kl.10:00**

F: Vissa prover måste skickas till laboratorium utanför Region Skåne, ska vi skicka de med transporten eller är det patienten som skickar det? För vi fick höra några gånger att det är patienten som skickar det.

S: Patienten skickar inte prov utan det skickas in till lab. på närmaste akutsjukhus, som ombesörjer att det kommer till analyserande lab.

F: Zink, kan man använda utan rött streck på röret?

S: Nej. Följ anvisningar i Analysportalen.

Spårmetallrör (serum, blå kork)

Obs! Etiketten på röret har en röd rand. Endast detta rör får användas.

F: Vi märker ofta att beställningar i eLAB RS har försvunnit och man behöver skicka om beställningen från PMO, hur många månader ligger beställningen i eLAB RS?

S: Tre månader efter planerat provtagningsdatum.

F: Varför Basöverskott ej möjlig att beställa för sig själv? Vi behöver ta den senare, innan transport. Ibland fastande, ex prover på morgonen, den andra/basöverskott senare på dagen. Alla beställda proverna i ett vid utskrift. Går ej att välja bort.

S: Basöverskott är endast hållbart i 2 timmar. Patient hänvisas till närmaste provtagning på sjukhus. Om undantag finns får överenskommelse göras med beställare av provet, att lägga det på separata beställningar.

F: Går ANDIS i Låda 1 el låda 2?

S: Låda 2.

F: Gällande ANDIS, vad rekommenderar ni att man använder 2 röda rör eller en röda långa?

S: Ett långt rött rör.

F: I Analysportalen står det att testosteron ska tas fastande och före kl 10 på män. Vad gäller det för kvinnor?

S: Vi återkommer

S: Det är upp till beställande läkare att ta ställning till om det finns anledning för kvinnor att vara fastande.

F: Ska kortisol tas före kl. 10 eller kan man ta det när som helst på dagen?

S: Gällande kortisol finns ingen tidsangivelse för provtagning, se Analysportalen. Det finns enbart referensintervall för klockslagen 06-

10 och 16-20. Det kan finnas många skäl att vilja ha svar på en analys. Bedömande läkare får ta ställning till om man behöver snäva in på tiden för provtagning som ett eventuellt led i utredningar.

F: Finns ingen notering i eLAB RS om att kortisol ska tas vid speciella tider

S: Det finns inte då det är en bedömningsfråga för beställande läkare.

F: samma gäller P-Bilirubin ljuskänsligt ingen markering i e-lab

S: Gällande P-Bilirubin så finns nedan i eLAB RS

Information till provtagaren

Gällande provhantering

Bilirubin är extremt ljuskänsligt och försiktighet bör vidtas för att skydda provet från både dagsljus och fluorescerande ljus.

F: Rosa rör för Glukos ibland är de restnoterade, vilka rör kan man använda istället? Gråa rör?

S: Ja det går. Men de måste centrifugeras och hällas av, eftersom hållbarheten är kortare på dessa rör. Använd då rör med skruvkork.

F: Kontrollprov av sperma, vilken låda ska det packas i?

S: Ej kylt så skickas som enstaka prov.

F: Om nu spermaprov efter vasektomi ska packa separat vad ska det stå på påsen?

S: Vilket lab. och vilken ort det ska till.

F: Diff prov skickas kl. 15:00 med transport hos oss. Oftast läkare beställer massor andra prover som är fastande och ibland med järn till och med.

S: Om det finns olika förutsättningar för prov gällande tex. tider för provtagning eller hållbarhet behöver separata beställningar göras.

F: Om man tar Diff efter att dagens sista transport har gått och provet skickas nästkommande dag, vill ni då att man gör utstryk på glas.

S: Ja, se Analysportalen, om prov inte anländer till lab. inom 6 timmar kan blodutstryk göras för att säkerställa resultat. Beställaren ansvarar för ny provtagning de få gånger resultat inte kan lämnas.

Övrigt: För dig som skrev fråga om APT-tid prov från Höganäs, skicka frågan till labmedicin@skane.se så tar vi den vidare.